

Dragi učenici 5. razreda, prepišite podebljani tekst, pogledajte i poslušajte zadane pjesme preko poveznica i odgovorite na pitanja. Prije gledanja kratke video-lekcije pročitajte pitanja, uzmite olovku i papir. Pojedini sadržaji preuzeti su sa web str. <https://www.profil-klett.hr/izzi/> Znatiželjni mogu pogledati dodatne digitalne sadržaje na web str. **Slavonija, Baranja i zapadni Srijem/Tambure** <https://hr.izzi.digital/DOS/106/131.html> Sretno! ☺

Tambure, str.41 - 42

Nisu sve tambure iste!

A Pogledajte sljedeći videozapis i napišite na praznu crtu broj tambura koje ste uočili. ....
Šokac – stari naziv za Slavonca

Pogledajte! <https://youtu.be/RWckniuZX7w> (Ctrl + Click)

B Pogledajte kratku video – lekciju i odgovorite na pitanja: <https://youtu.be/5N7i0-DM6XQ>

1. Kod nas tambura se najviše veže uz: a) Slavoniju b) Istru c) Dalmaciju
2. Gdje i početkom kojeg stoljeća je razvijen oblik tambura koja se koristi u današnje vrijeme?
.....

3. Koliko žica ima najčešće tambura? .....

4. Na tamburi žica se trza: a) trzalicom b) prstima

5. Koji narod i u kojem stoljeću je donio tamburu na područje Balkana?
.....

Pročitajte!

Tambure su žičana trzača glazbala različitih oblika i veličina. Na područje Balkana donijeli su ih Turci u 14. i 15. stoljeću. U tradicijskoj glazbi Slavonije, Baranje i Srijema tambura se najčešće svira u manjim sastavima (tri, četiri ili pet tambura). Jeste li znali da se manji tamburaški sastav zove *tamburaški zbor*, a veliki tamburaški sastav *tamburaški orkestar*? Najmanja - zvukom najviša tambura bisernica (prim), najčešće izvodi glavnu melodiju. Nešto veći i zvukom dublji brač obično svira prateću melodiju, dok su berda (bas) i bugarija akordna pratnja. Berda svira tešku dobu (trzalački bas), a bugarija izvodi akorde na lake dobe! Više pojedinosti o tamburama možete pronaći u [Muzeju tambure](#) u Slavonskom Brodu.

Slika 1., str.41 |

Brač

Bugarija

Berde

Bisernica (prim) |

C Zadatak:

Pomognite se poveznicom: https://youtu.be/tLaZCwU_W0s

1. Navedite naziv tambure na **2. slici** .....
2. Koliko žica ima tambura na slici? .....
3. Zaokružite točan odgovor. Prema opsegu tonova i tehničkim mogućnostima tambura na slici je:
a) melodijska, izvodi visoke tonove b) prateća, izvodi dublje tonove

D Pogledajte dvije različite skladbe (Ctrl + Click) i na praznu crtlu upišite redni broj odgovarajućeg izvođačkog sastava!

<https://youtu.be/ZUye7nvlzts> .....
https://youtu.be/_Pmk_skqBcY .....

1. izvodi tamburaški zbor
2. izvodi tamburaški orkestar

Pročitajte!

Tambura **samica** manja je tambura čiji izvođač najčešće svira sam. Nekada su je svirali čobani koji su na taj način kratili vrijeme, čuvajući stoku na ispaši. Svirala se u raznim prigodama po kućama i šorovima (širokim ulicama), a uz nju se pjevalo i veselilo prilikom završetka radova u polju.

Slika 3. Samičar iz Gorjana

|PREPIŠITE: |

Tambure

- tradicijsko trzaće orkestralno glazbalo
- specifično za Slavoniju, Baranju i Srijem
- svira se trzalicom
- najčešće ima 4 – 6 žica
- izvedbena uloga: orkestralno, komorno, rijetko solističko

Tamburaški orkestar: veliki tamburaški sastav

Tamburaški zbor (3 – 5 tambura):

1. melodijске tambure:
  - a) bisernica (prim) – melodijска tambura
  - b) brač – prateća melodija
2. prateće tambure:
  - a) bugarija i čelović – svira akord na laku dobu
  - b) berde i čelo (trzalački bas) – svira na tešku dobu

Kuterevka ili dangubica – solistička tambura iz Like (varijanta samice), svira se troglasno